

معاون وزارت مالیه - يك مقدار از سؤالاتی که از طرف نمایندگان شده و به وزارت مالیه فرستاده شده است يك جوابها و یادداشت‌هایی برایش تهیه کردم و بنده مترصد و منتظرم که در عرض این یکی دو جلسه آن مقداری که تهیه شده است بعرض برسانم و امیدوارم جواب آقای عظیمی هم در ضمن آنها باشد

رئیس - آقای دست‌غیب (اجازه)

دست‌غیب - عرضی ندارم
رئیس - شاهزاده شیخ‌الرئیس (اجازه)

شیخ‌الرئیس - بنده سؤالی داشتم از وزارت مالیه چون از سابق مسبوق نبودند ایشان گفتم که بعد جواب بدهند

رئیس - آقای عظیمی (اجازه)

عظیمی - عرضی ندارم
رئیس - آقای شیروانی
شیروانی - بنده اجازه نخواسته بودم
رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب
حاج میرزا عبدالوهاب - بنده هم سؤالی از وزارت مالیه کرده بودم می‌خواستم ببینم برای جواب حاضرند یا خیر؟

رئیس - آقای آقامیرزاشهاب (اجازه)

آقامیرزاشهاب - بنده عرضی ندارم
رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده سؤالی داشتم از وزارت مالیه اجازه می‌فرمائید سؤال کنم و چندان هم مهم نیست و جوابش اشکالی ندارد و اگر حاضر نداشته باشند در جلسه دیگر جواب میدهند

رئیس - بفرمائید

کازرونی - يك قانونی که خیلی مفید بود در دوره چهارم گذشت و آن قانون البسه وطنی بود که حقیقه فوق‌العاده نافع بود و البته عملی شدن آن مربوط باین بود که دولت يك توجه تامی در اجرای موادش داشته باشد.

نظر باینکه بنده تصور می‌کنم وزارت مالیه یکدقت کاملی در چیزهایی که راجع به عوائد است دارد و هیچ چیز را فروگذار نمی‌کند و البته تفسیر و تفسیر هم باشد بنده خواستم سؤال کنم از روزی که این قانون اجراء شده تا حالا چه مبلغی از مستخدمین گرفته اندا کثر ما البته در وزارت تعین یافته ایم و خود آقایان هم تصدیق می‌فرمایند که بسیاری از مستخدمین لباسهای وطنی نمی‌پوشند.

چون این راجع بعوائد است نباید کوتاهی شود و البته نقش راجع بمملکت است که يك دیناری که راجع بالبسه وطنی بعنوان جریمه گرفته میشود مستلزم هزار تومان منفعت است جهت وطن ما خواستیم ببینیم آن مبلغ هنگفتی که بعنوان جریمه گرفته شده بفرمایند که بنده و سایر همکاران محترم خوشبخت باشیم

معاون وزارت مالیه گوید که در جلسه قبل بود که آقای وکیل‌الملک نماینده محترم در این باب سؤالی فرمودند و بنده هم مختصر عرض کردم و چیزی که باقی بود عرض کنم ارقام جریمه حاصله از آن بود و چنانچه در ضمن آن قسمتی که قبلاً عرض کردم آن ارقام تهیه میشود و بعد عرض خواهد شد.

بطور کلی منظور از تعقیب این قضیه که آقای کازرونی فرمودند تنها استحضار از مبلغ جریمه نیست بجهت اینکه این يك قانونی است که منظور همه هم هست و به همین نظر هم هست که ادارات مخصوصاً محکوم شده اند باین که مراقبت در این امر بکنند

قبلاً هم بنده عرض کردم باغلب ولایات متعدد مال‌الهای شدیدی داده شده است که مراقبت کنند و مقش بسیار هم راجع باین قسمت دائماً مراقبت میکنند ولی اگر این مسئله در بدو امر کمابیشی اجراء نشده باید عرض بکنم که برای عدم اجراء هم يك عنوانی چه از ولایات یا در مرکز گاهی شنیده میشده است که آن عدم استطاعت اعضاء ادارات بوده است و در بدو امر تا اندازه که ضرورت داشته است این موضوع نسبت به مشی از طبقات صاکت گذاشته شده است

ولی حالیه مسئله در کمال خوبی در جریان است چه در ولایات و چه در مرکز و با تأکیداتی که شده است امیدواریم این قانون مفید بموقع اجراء گذارده شود و ارقام عایدی آنرا هم عرض کردم پس از اینکه جمع آوری شد خدمت آقایان عرض می‌کنم

رئیس - آقای افشار (اجازه)

افشار - آقای معاون تشریف بردند
رئیس - جلسه ختم میشود جلسه آتیه روز پنجشنبه سه ساعت و نیم قبل از ظهر، دستور هم خبر کمیسیون بودجه

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملک
منشی - علی‌اقبال الممالک
منشی - معظم السلطان

جلسه هشتاد و ششم
صورت مشروح مجلس
یوم پنجشنبه پنجم برج
قوس ۱۳۰۳ مطابق بیست و نهم ربیع الثانی ۱۳۴۳

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید.

صورت مجلس یوم سه شنبه سوم قوس را آقای میرزا جواد خان قرائت نمودند.

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - بنده قبل از دستور عرض دارم.
رئیس - آقای دست‌غیب (اجازه)

دست‌غیب - بنده را جزو دیر آمدگان بی اجازه نوشته اند در صورتی که بنده سر وقت آمده بودم خواستم تذکر بدهم که اشتباه شده است.

رئیس - تحقیق میشود. آقای آقامیرزایدالله‌خان (اجازه)

آقامیرزایدالله‌خان - عرض بنده راجع بصورت مجلس نیست.

رئیس - (خطاب بآقای دست‌غیب) مقصود من از این است که تحقیق می‌شود این بود که تحقیق میشود چرا اینطور نوشته شده.

آقای سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده خواستم تذکر بدهم يك مسئله در نطق آقای شیروانی بود که بنده بخود آقای شیروانی هم عرض کردم چون خیلی اهمیت دارد در صورت جلسه نوشته نشده و آن مسئله بانگ است آقای مغیر هم جوابی ندادند چون فوق‌العاده اهمیت دارد مقرر فرمائید در صورت مجلس نوشته شود.

رئیس - نوشته شده است.
آقا سید یعقوب - بسیار خوب
رئیس - آقای یاسائی.

یاسائی - البته آقایان نمایندگان محترم تصدیق می‌فرمایند که یکی از بلایای ایران از سالهای دراز متوجه ایران شده مسئله استعمال افیون و تریاک است مخصوصاً در قسمت شرق یعنی خراسان و سیستان بطوری شیوع پیدا کرده که میتوان گفت عمومیت پیدا کرده است.

اغلب عائله‌ها از زن و مرد و اطفال مبتلا هستند با استعمال افیون و بالاخره يك مقام صلاحیت داری باید بطور قطعی از شیوع و انتشار آن جلوگیری کند. مضررات مادی و دماغی و روحی استعمال افیون بر کسی پوشیده نیست.

ای بسا عائله‌ها که در نتیجه استعمال افیون از هستی ساقط شده اند و در تنگنای فقر و وفاته افتاده بی‌چاره و پریشان شده بعدی که مشغول تکدی شده اند.

درست در نظر دارم که در ده سال قبل از این خیلی اشخاص اجتناب میکردند و احتیاط داشتند از تجاهر با استعمال افیون ولی کم‌کم می‌بینم شیوع استعمال افیون در سمت شرق بطوری جریان پیدا کرده است که اخیراً يك شیرمخانه‌هایی علناً باز کرده اند و اخیراً در طهران هم بطوری که تحقیق کرده‌ام شیرمخانه‌هایی باز شده که مردم علناً می‌روند و شیره استعمال میکنند.

سابقاً اگر در بعضی ولایات معدودی تریاک استعمال می‌کردند امروزه طوری شده است که اغلب اشخاص استعمال

میکند. حالا يك تأرات و تألماتی در افراد پیدامی‌شود که آن نشاط را از آنها سلب میکند و این باعث میشود که عقب‌یک چیزهای مخدري بروند.

این يك موضوعی است که بنده نمی‌خواهم داخل شوم ولی روی هم رفته افراد ایرانی بواسطه استعمال افیون و تریاک از رشد عملی افتاده‌اند.

ما که يك ترقیاتی را برای آتیه این مملکت در نظر داریم باید مراقب باشیم که اختلال‌های دماغی افراد رفع شود و اگر بنا باشد از حالا مشروع نکنیم بجلوگیری اشخاصیکه حالا مبتلا نشده‌اند که مبادرت بکشیدن تریاک نکنند بنده میتوانم پیش بینی کنم که تاده سال یا بیست سادیگر شاید نصف ایرانیها مبتلا بافیون بشوند و بالاخره باید يك روزی شروع بجلوگیری از این این قضیه بشود و در آتیه يك تجدیدات و تزییقاتی از طرف حکومت نسبت بمستعملین تریاک داده شود و اشخاصیکه مبتلا هستند در تحت يك تزییقات و فشاری مجبور شوند تریاک نمایند.

مطابق تخفیفی که بنده از آقای امیر اعلم کرده‌ام ترك استعمال تریاک هیچ محظوری ندارد و مبتلایان بآن بتوسط ادویه مخصوصه می‌توانند با کمال آسانی آنرا ترك کنند.

بنا بر این بنده يك طرحی که مشتمل بر هفت هشت ماده است تهیه کرده‌ام و در آن يك ماده اش راجع باین است که بعد کسانیکه مبتلا نیستند از این تاریخ بعد حق استعمال آنرا ندارند و اساساً استعمال تریاک در مملکت ممنوع است.

يك ماده راجع باین است که معتادین باید در ظرف یکسال استعمال تریاک را بوسیله ادویه مخصوصه ترك کنند و اگر ترك نکردند آن وقت در مجلس و در توقیف‌گاه تریاک را ترك کنند و دولت آنها را مجبور بترك کند.

اشخاص بی‌بضاعت را هم اداره کل صجبه عمومی مجاناً ادویه مخصوصه را بآنها داده که آنها هم ترك کنند و مخصوصاً بنده در این باب نظریات حضرت آقای مدرس را هم جلب کردم و ایشان هم کاملاً موافقت دارند که این قضیه باید از طرف مجلس عقدن شود.

قانونیکه در ۱۳۲۹ راجع بتریاک وضع شده در آن قانون هم پیش بینی شده است که پس از گذشتن هفت سال کشیدن تریاک ممنوع است و پس از هفت سال برای معالجه مرضا باندازه طبی بیزانی که طبیب رسمی تجویز میکند استعمال شود.

با مراجعه بآن قانون و وضعیات فعلی مملکت بعقیده بنده ضروری ندارد که نمایندگان محترم همه مسأله بکنند در

یک مجلس ولایتی که معتقد است باید دولت و حکومت داشته باشد و آن دولت باید امور معاش او را اداره و مرتب کند آن مجلس فوراً نمیتواند بگوید این عایدات را قبول ندارم لازمه این حرف اینست که تمام مؤسسات مملکتی بخوابد.

شما اگر میخواهید بگوئید این مالیاتها برخلاف قانون است خوب است تصریح کنید بدهم یک قطعه نامه پیشنهاد کنید که احدی حق ندارد مالیات بگیرد واحدی هم حق ندارد هیچ اسم و رسم مالیات بدهد.

کار را باید از راهش وارد شد و الا اگر بنا شود بهین حال مخالفت شود نتیجه این میشود که پنج شش ماه بحث شود که فلان قلم مالیات صحیح است یا صحیح نیست خوب آنوقت در این پنج شش ماه وضعیت مملکت چه میشود؟ بنده تصدیق میکنم که مالیات باید اصلاح شود و موافق هم هستم که باید اصلاح شود ولی باید ببینیم که راه اصلاح چیست؟ الان موقع اینکار نیست.

باید صورت تمام مالیاتها و عوارض و باج راه بهر اسم و رسم که از مردم میگيرند خواه شخصی خواه عمومی همه را بنجلس بیاورند و در اینجا دقت نظر و اصلاح و تصویب شود.

بنده موافقم که پس از گذشتن این لایحه مجلس باید غیر از لایحه بودجه هیچ کاری را قبول نکند و تمام وقت خودش را باید مصروف باین امر نماید و اگر مواضعی را اصلاح امر بودجه هستیم.

باید شش ماه هشت ماه وقت خودمان را صرف کنیم تا مالیات را اصلاح کنیم نه این که منتظر بشویم که کمیسیون بودجه زحمت بکشد.

صرف وقت بکنند و توضیحات لازمه بخواهد.

آنوقت هم نیش های سنجاقی بیاوریم تصور میکنید اگر ما این را برت را به کمیسیون ببریم و دوباره بنجلس بیاوریم مالیات اصلاح خواهد شد؟ خیر مالیات بیشتر تبیح اصلاح نخواهد شد.

زیرا دو ماه دیگر هم بهین نحو بگذرد و فرضاً بودجه بکمیسیون هم برود همین است و غیر از این نخواهد بود پس خوب است آقایان موافقت کنند که این لایحه بگذرد آنوقت مجلس تمام وقت خودش را صرف لایحه مالیاتی کند و در مجلس متباعد و مجلس هم ناینج شش ماه وقت خودش را صرف این کار کند تا همه را مرتب و اصلاح نماید قانون اصلاح مالیاتی بچه کارها میفرورد ما باید لایحه مالیاتی را اصلاح کنیم شاید باین وسیله مالیات مملکت اصلاح

رئیس - آقایان! رأی گرفته میشود پیشنهاد آقای شیروانی آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. آقای مدرس پیشنهاد کرده اند که از دستور امروز خارج شود قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای مدرس بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که ماده اول برگردد بکمیسیون بودجه مدرس

رئیس - آقای مدرس بفرمائید

مدرس - بنده از باب اتفاق با همه آقایان موافقم و عقیده ام این است که باید امروزه باین بودجه رأی داده شود یعنی از دستور خارج نشود ولی عقیده ام این است که آن ماده برگردد بکمیسیون و نسبت بسایر موادش رأی بدهیم.

اما ماده اول برگردد بکمیسیون برای آن فرمایش است که آقایان میفرمایند که پارسل آمدند و بیک عایدات اجمالی چهار دیواری از ما رأی گرفتند همان ما را تنبیه کرد که امسال دیگر رأی ندهیم پارسل در واقع ما را اغفال کردند یک ستونی از عایدات نوشتند و بنجلس آوردند رأی گرفتند و بعد رفتند هر کاری خواستند کردند بعد هم بآن ترتیب اثر مالیات قانونی دادند

این عایدات تقریباً سی فقره است هفت فقره فاش کسب است و هیچ اشکالی ندارد دو فقره اش مالیات بر خراج است آن را هم مجلس تصویب کرده است چهار فقره دیگر مالیات بر عایدات است از تصویب مجلس گذشته و بی اشکال است

هفت فقره او مالیات غیر قانونی است که چون سیر قانونی خود را نکرده باین لحاظ عرض میکنم خوب نیست مجلس رأی بدهد و لواپنکه دولت بگیرد دولت حالا هم بگیرد ما چرا تصدیق کنیم مگر تا حالا نکرده اند؟ چرا میخواهند تصدیق مارا رویش بگذارند؟ تصویب و تصدیق ماصلاح نیست

باین جهت پیشنهاد کردم که ماده اول برگردد بکمیسیون و در آنجا یک اجازه برایش پیدا کنند و لواپنکه چاره اش این باشد که برود بکمیسیون قوانین مالیات و این مسئله هم مانع از عیبات دولت نیست زیرا هشت ماه است که دولت هر کاری می خواهد میکند.

اگر فرضاً مانع بود باز فرمایش آقای تدین صحیح بود ولی چون از عملیات دولت جلوگیری نمیکند مانعی ندارد که ماده اول برگردد بکمیسیون و در کمیسیون قوانین مالیات اصلاح شود

رئیس - آقای معتمد السلطنه (اجازه)

معتمد السلطنه - بنده باینکه نمی خواستم در مقابل پیشنهاد حضرت آقای مدرس اظهار مخالفت کنم و حالا هم مخالفت نمیکنم

بعضی نظریاتی دارند که باید در بودجه بفرمایند مخصوصاً و کلای و لایات را می شود و همینطور نظریات دولت هم مطرح می شود که بعد وقتی که خواستند در بودجه تفصیلی که اسمش بودجه است و همانطور که یکی از آقایان (گمان من کنم آقای داور بودند) فرمودند این بودجه نیست و بنده هم عقیده ام اینست که این بودجه نیست یک چیزی است که اصلاً در تغییر نمی آید روی آن اسم بودجه گذاشت

رئیس - آقای داور داخل اصل مطلب نشوید دست غیب - چشم

پس بعقیده بنده باستی نظریات آقایان را جلب کرد تا دولت بتواند بودجه تفصیلی مرتب کند.

عقیده بنده اینست که اگر مذاکران کافی باشد آقایان فرمایش و نظریات خودشان را نگویند همان کمیسیون بودجه کفایت می کرد.

سه چهار نفر از مخالفین هم بیشتر صحبت نکرده اند و دوسه نفر هم از موافقین بیشتر حرف نزده اند.

اگر اینطور بود لازم نبود بودجه بنجلس بیاید همان کمیسیون تصویب میکرد و میرفت بوزارت مالیه

پس حالا که در مجلس آمده باید در آن مذاکره شود و بالاخره در کتابت مذاکرات بنده مخالفم و عقیده ام اینست که خارج از انصاف است که باین زودی مذاکرات کافی باشد.

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت آقای معتمد السلطنه

معتمد السلطنه - بنده بریروز این پیشنهاد را دام و توضیحات لازم درام عرض کردم و گمان میکنم با توضیحاتی هم که امروز در مورد پیشنهاد آقای مدرس عرض کردم داخل در قسمت عایدات بشویم مقصود آقایان مخالفین هم حاصل میشود

این است که بنده عقیده دارم مذاکرات را کافی دانسته و داخل در اصل اقلام عایدات شوم تا نسبت بهریک از عایدات که نظریه مخالفی در مجلس هست درست معلوم بشود و در نتیجه کمیسیون بودجه بهتر میتواند داخل در مذاکره و حل آن بشود

رئیس - آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - در هر قضیه با این که

فوری گفته شود مذاکرات کافی است مخالف خاصه در قضیه بودجه که فرموده یکی از آقایان اساس مجلس شورای ملی روی بودجه مملکتی است.

علاوه بر این برای این که بعضی از آقایان بعضی نظریاتی دارند که باید در بودجه بفرمایند مخصوصاً و کلای و لایات را می شود و همینطور نظریات دولت هم مطرح می شود که بعد وقتی که خواستند در بودجه تفصیلی که اسمش بودجه است و همانطور که یکی از آقایان (گمان من کنم آقای داور بودند) فرمودند این بودجه نیست و بنده هم عقیده ام اینست که این بودجه نیست یک چیزی است که اصلاً در تغییر نمی آید روی آن اسم بودجه گذاشت

رئیس - آقای داور داخل اصل مطلب نشوید دست غیب - چشم

پس بعقیده بنده باستی نظریات آقایان را جلب کرد تا دولت بتواند بودجه تفصیلی مرتب کند.

عقیده بنده اینست که اگر مذاکران کافی باشد آقایان فرمایش و نظریات خودشان را نگویند همان کمیسیون بودجه کفایت می کرد.

سه چهار نفر از مخالفین هم بیشتر صحبت نکرده اند و دوسه نفر هم از موافقین بیشتر حرف نزده اند.

اگر اینطور بود لازم نبود بودجه بنجلس بیاید همان کمیسیون تصویب میکرد و میرفت بوزارت مالیه

پس حالا که در مجلس آمده باید در آن مذاکره شود و بالاخره در کتابت مذاکرات بنده مخالفم و عقیده ام اینست که خارج از انصاف است که باین زودی مذاکرات کافی باشد.

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت آقای معتمد السلطنه

معتمد السلطنه - بنده بریروز این پیشنهاد را دام و توضیحات لازم درام عرض کردم و گمان میکنم با توضیحاتی هم که امروز در مورد پیشنهاد آقای مدرس عرض کردم داخل در قسمت عایدات بشویم مقصود آقایان مخالفین هم حاصل میشود

این است که بنده عقیده دارم مذاکرات را کافی دانسته و داخل در اصل اقلام عایدات شوم تا نسبت بهریک از عایدات که نظریه مخالفی در مجلس هست درست معلوم بشود و در نتیجه کمیسیون بودجه بهتر میتواند داخل در مذاکره و حل آن بشود

رئیس - آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - در هر قضیه با این که

آن ماده واحده بصورت تبصره ماده اول در آمد و تقدیم ریاست شد بنده پیشنهاد خود را می گویم

رئیس - شاهرزاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس - بنده گمان می کردم در مقدمه این پیشنهاد خیلی مذاکره لازم است

چون اصلاً فلسفه مالیات گرفتن و مالیات گذاری بغیر از اینکه مردم باید کمک کنند نسبت به خراج لازمه مملکت چیز دیگری نیست نه وقف مؤسسات نه مردم نذر کرده اند

کسانی که مالیات میدهند اصلاً مالیات برای اداره کردن مملکت می دهند ما اصلاً باید ببینیم چقدر مالیات لازم است که همان میزان وضع کنیم

نه اینکه تصور کنیم که بنده بگویم هیچ مالیات لازم نداریم

خیر بعقیده بنده بیشتر از این چیزهایی که آقایان می فرمایند لازم داریم مثلا عدلیه بعقیده بنده باید مجانی باشد

همه می خواهند مالیات وضع شود ولی فقط چیزی که هست اینست مالیاتهایی که گرفته می شود مطابق قانون باید باشد و مطابق قانون اساسی باید مالیات وضع شود اشکال من اینست که ما که و کبلیم مطابق قانون اساسی باید مالیات وضع کنیم

لذا برای نظریات و اجرای عقیده و نیت خود عرض می کنم که باید اول خراج را رأی بگیرند بعد هر چه معلوم شد بهوائد رأی بدهیم باین جهت این پیشنهاد را کردم

مخبر بنده این فلسفه را که حضرت والا فرمودند تا حالا نشنیده بوده برای اینکه هر کس مجبور است اول بفهمد چقدر عایدات دارد بعد از روی عایدات خرج برای خود اهیبه کند

رئیس - آقای زعیم: بعد از این که در مملکت هم همینطور است و در غیر مملکت هم اینطور است

حضرت والا می فرمایند وارد شویم در اقلام مخارج و مخارج که معین شد از روی آن عایدات وضع کنیم

باز اگر این را برای سال آینده می فرمودند یک موضوعی بود ولی در بودجه ساله است که هشت ماه از سال گذشته و یک عایداتی وصول شده و یک مخارج هم پرداخته شده این فرمایش حضرت والا ابداً منطقی ندارد

رئیس - رأی گرفته می شود پیشنهاد شاهرزاده شیخ الرئیس - آقایان موافقین قیام فرمایند

بسم الله الرحمن الرحیم در فقرات ماده اول تقاضای تجزیه مینمایم مدرس

آقای مدرس آن پیشنهاد اولی را مسترد می فرمائید؟

مدرس - آنکه فرمودید متعلق باصلاح است؟

رئیس - بله

مدرس - هیچ منافاتی با این پیشنهاد ندارد

رئیس - تقاضای تجزیه فرموده اید؟

مدرس - بله تجزیه خواسته ام

رئیس - پس پیشنهاد اولیه را پس می گیرید؟

مدرس - چه عیب دارد

رئیس - تبصره ماده اول پیشنهادی جمعی از آقایان قرائت میشود (باین ترتیب قرائت شد)

نظر باینکه اسامی مختلفه مالیات و عوارض از مردم گرفته میشود که مملکت بعضی از آنها مدرک و مأخذ قانونی نداشته باشد

نظر باینکه بدون تصویب مجلس شورای ملی بهیچ وجه و بهیچ عنوانی نمی شود از مردم مالیات گرفت

لهذا پیشنهاد میکنم که ماده واحده ذیل بغوریت تصویب و بموقع اجرا گذاشته شود:

ماده واحده - وزارت مالیه مکلف است که در ظرف یک ماه از تاریخ تصویب این ماده صورت انواع و اقسام مالیاتها و عوارض مملکتی که تاکنون معلوم شده بهر اسم و رسم اعم از اینکه عمومی باشد یا محلی تقدیم مجلس شورای ملی نموده تا تکلیف قطعی آنها معلوم شود

شیخ العراقین - نظم الملك عظیمی - محمد ولی - داور - دکتر احیاء السلطنه - هایم سلیم ایزدی - حسین صدرائی - وحید الدوله امیر اشرف - سهام السلطان - سردار مخفم - سردار مخفم - شیروانی - یدالله نظامی - مدیر الملك - سر کشیکزاده مدیر الملك - حسن العسینی کاشانی

رئیس - آقای زعیم: بعد از این که بکفایت مذاکرات رأی داده شد و پیشنهادهای جنابعالی مورد ندارد

این تبصره را بنده دادم قرائت کنند برای اینکه خاطر آقایان مطلع شود بعد از اینکه باقلام رأی دادیم آنوقت ماده اول را باین تبصره باید رأی بگیریم

پیشنهادهای متعددی راجع به تجزیه رسیده است قرائت میشود (بمضمون ذیل قرائت شد)

این بنده پیشنهاد میکنم در هر یک از فقرات ماده اول رأی علیحده گرفته شود

محمد علی طهرانی

بسم الله الرحمن الرحیم در فقرات ماده اول تقاضای تجزیه مینمایم مدرس

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

نظر باینکه قسمت جمع مشتمل بر اقلام متعددی است که قابل نظریات مختلف است و هر یک از آن جزء قسمت مزبور محسوب میشود تقاضا مینمایم که در هر یک از اقلام جدا گانه رأی باورده گرفته شود

جلال الدین - سید حسن اجاق - محمد هاشم میرزا - یدالله نظامی - عبدالوهاب رضوی - عبدالله یاسانی - کازرونی - اخگر امیر حشمت

رئیس - در این سی فقراتی که اینجا هست در هر کدام رأی باورده گرفته شود؟

شیخ الرئیس - بله مطابق نظامنامه است

رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده اول (عایدات) برای هر یک قلم جدا گانه رأی گرفته شود

رئیس - پیشنهاد شده است که در هر یک از فقرات باورده رأی گرفته شود

معتمد السلطنه

معتمد السلطنه - چون مطابق نظامنامه است اگر راه حلی مقام ریاست پیدا کنند که باین ترتیب رأی گرفته نشود خیلی خوبست زیرا بنده ملاحظه میکنم سی و دو قلم ارقام عایدات میشود و در هر یک از این ارقام نیم ساعت لااقل وقت لازم دارد که ما رأی بداریم

چه مانعی دارد رأی بقیام و قعود در اقلام گرفته شود و بیک ماده واحده باورده اخذ رأی شود

رئیس - چون مطابق نظامنامه است باید رأی گرفت

رأی گرفته میشود بکفایت اول مالیات مستقیم سه میلیون و هفتصد و بیست و پنج هزار تومان

آقایان موافقین ورده سفید و آقایان مخالفین ورده کبود می دهند

آقای ضیاء الواعظین (اجازه)

ضیاء الواعظین - بنده استفسار میکنم از مقام محترم ریاست اینکه نوشته شده مالیات مستقیم یک ارقامی در صورت تفصیلی بودجه هست و آن راجع به مالیات اضافی است که در آن قسمت در چندین قبل از طرف بعضی از آقایان مخالفت هائی شده

رئیس - آقا راجع برأی می توانید صحبت کنید

ضیاء الواعظین - چون راجع به اصناف مخالفت هائی هست ممکن است بعضی

از آقایان نخواهند در آن قسمت رأی بدهند و در قسمت دیگرش بخواهند رأی بدهند باورده وقتی بخواهند رأی بدهند

اگر ورده سفید بدهند بآن قسمتی هم که نمیخواسته اند رأی بدهند رأی داده اند و اگر ورده سیاه بدهند آن قسمتی را هم که میخواسته اند رأی بدهند در کرده اند اینست که بنده نمیدانم چه باید کرد

رئیس - چنانچه در سابق تذکر داده شد همان اورتی که اداره مباشرت حاضر کرده و داده است همانا را بایستاد (در این موقع اخذ رأی واستخراج آراء به عمل آمده نتیجه قرار ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۷۸ ورقه کبود علامت رد ۶

رئیس - عده حاضر نود و هشت با اکثریت ۷۸ رأی تصویب شد

اسامی موافقین - آقایان عظیمی - شیخ العراقین زاده - آقای میرزا سید حسن کاشانی - داور هایم - نجات - ضیاء الملك - امین الشریه سالار لشکر - آقا سید یعقوب - آشتیانی امیر احتشام - ملک التجار - صواله السلطنه سردار معتمد - سید ابراهیم - ضیاء الاطباء شیخ الاسلام - حاج سید ابوالعزیز - امیر اعلم قائم مقام - مصدق السلطنه - غلام حسین میرزا دست غیب - حاج میرزا امیر رضا - آقا میرزا سلیم خان ایزدی - آقا شیخ عبدالرحمن - سهام سلطان

صدرائی - شریعت زاده - وحید الدوله احیاء السلطنه - تدین - صدر العلامه مفتی مدبر الملك - دیوان بیگی - رئیس التجار امیر اشرف - احتشام الحکماء - مصدق - الملك نصرت الدوله - معتمد السلطنه - مشیر معظم - سردار منصر - یاسانی - ارباب کبخی سرو - سهراب خان - مشیر اعظم - سر کشیک زاده - صدق السلطنه - رهنما - مقوم الملك - یمن الملك - سیف الله خان اسکندری

اعتبار الدوله - مشیر الدوله - عدل - الملك - وکیل الملك - تنی زاده - قوام - الدوله - سردار عیاش - سردار فخر - دولت آبادی - علانی - حاج مشیر اعظم - محمد هاشم میرزا - آقا سید حسن اجاق - آقا شیخ جلال الدین - آقا سید کاظم یزدی - آقا میرزا یدالله خان - آقا میرزا رضا خان افشار سردار نصرت - معتمد السلطنه - اقبال الملك - آقا میرزا جواد خان - حاج میرزا اسد الله خان معظم السلطان

اسامی مخالفین - آقایان شیروانی آقا شیخ هادی شیخ الرئیس - کازرونی زعیم - حائری زاده - آقا میرزا سید مصطفی بهجانی

رئیس - رأی گرفته میشود به خالصات

مدرسی - خالصجات رأی ندارد مال دولست

وزیر مالیه - خاطر آقایان محترم مسبوقست که دولت يك پیشنهادی اخیراً تقدیم مجلس شورای ملی کرده است که در آن پیشنهاد بعضی از این اقلام اضافاتی پیدا میکند من جمله خالصجاتست که پنجاه هزار تومان بر عایداتش افزوده میشود اگر خاطر آقایان مسبوق باشد در آن لایحه که پیشنهاد شده است تقاضا شده که دوست هزار تومان بر مخارج انتفاعی افزوده شود و چهارصد هزار تومان هم بر عایدات اضافه شود که پنجاه هزار تومان آن بر عایدات خالصجات افزوده میشود.

کمیسیون بودجه هم قبول کرده است و اگر مجلس شورای ملی هم قبول کند آن وقت پنجاه هزار تومان بر خالصجات باید اضافه کرد و بنده تقاضا میکنم در موقع رأی باین طریق رأی گرفته شود

رئیس - رأی گرفته میشود بخانوارى تا رأیرت کمیسیون حاضر شوید

مدرسی - بنده پیشنهاد دارم رئیس - آقای مدرس پیشنهاد کرده اند که خانواری بر گردد بکمیسیون و گمان میکنم موردی ندارد.

مدرسی - پس آن پیشنهادی که برای اصلاح کرده بودم و فرمودید میماند برای آخر، آن مبنی بر همین است رئیس - مقصودتان این پیشنهاد است :

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از ماده عایدات فقرات ذیل استثنای شود ببقای رأی گرفته شود

مالیات اصناف خانواری ، عایدات فقره ، نیم عشر ، عوائد نظمییه ، صدیک ، عوائد عتیقه جات ، مؤسسات رهنی ، و این فقرات بکمیسیون مالیه رجوع شود

رئیس - این مطلب را پیش از اینکه رجوع بخواهی کنید باید اظهار کنید ، تقاضای تجزیه کردید بنده خیال کردم این پیشنهاد رئیس گرفتید پس از آن عرض کردم با اقلام يك يك رأی میگیریم

مدرسی - اجازه میفرمائید عرض کنم

رئیس - بفرمائید

مدرسی - بنده بدو پیشنهاد کرده بودم که هفت فقره بر گردد بکمیسیون و در بقای رأی گرفته شود بعد تقاضای تجزیه کردم آقای رئیس فرمودند آن پیشنهاد بر میگردد

بنده علی ذلك بنده ساکت شدم و اگر حالا بنا شود که به آن هفت فقره برسم و بنده آن پیشنهاد را نکنم گمان میکنم در آخر مادم موردی نیماند برای آن پیشنهاد پس يك علاجی برای آن بفرمائید

بنده هم اینست باین هفت فقره که میفرمایید در کل واحدش میشود تقاضا کرد که بر گردد بکمیسیون

حالا اگر میفرمائید قانوناً اشکال دارد در آنهم حرفی ندارم لیکن یا باید بآن پیشنهاد من که در هفت فقره است رأی گرفته شود و یا هفت فقره پیشنهاد مستقل کنم حالا طور میفرمائید عمل کنم

رئیس - اینجاست پیشنهاد شده که ماده بر گردد بکمیسیون و رد شد حالا اگر میفرمائید این اقلام بر گردد بکمیسیون مثل اینست که ماده بر گردد در این صورت گمان میکنم مخالف بارائی است که مجلس دارد

بعضی از نمایندگان - صحیح است حائز زاده - اجازه میفرمائید رئیس - بفرمائید

حائز زاده - چون دولت يك فقره را تقاضا کرده که باید اصلاح شود و حضرت عالی فرمودید رأیرتش نیامده بالطبع بر میگردد بکمیسیون و وقتی که رفت بکمیسیون این ماده معطل میماند و حالا که بناست کمیسیون معطل باشد چه ضرر دارد که این هفت فقره هم بر گردد بکمیسیون

رئیس - اینطور نیست ، آآن آن رأیرت حاضر است خوانده میشود رأی گرفته میشود بخانوارى بمبلغ هفتاد هزار تومان

آقایان موافقین ورقه سفید و آقایان مخالفین ورقه کبود خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد) ورقه سفید علامت قبول ۲۹ ورقه کبود

علامت رده ۴

اسامی موافقین :

آقایان امیر احتشام ، سالار لشکر ، آقا سید یعقوب ، عظیمی ، شیخ العرافین زاده ، غلامحسین میرزا ، امیر اعلم ، آقا میرزا سید حسن کاشانی ، حاج سید المعقین ، تدین ، مقبر الملک

احیاء السلطنه ، آقا میرزا سلیم خان ایزدی ، مشیر معظم ، محمد السلطنه ، وحید الدوله ، ارباب کیخسرو ، سر کشیک زاده ، یمن الملک ، سهرابخان ، عدل الملک ، رهنما مشیر الدوله ، تنی زاده ، ملائی ، مقوم الملک ، آقا شیخ هادی شیخ رئیس ، آقا سید کاظم ، اعتبار الدوله

اسامی مخالفین :

آقایان سهام السلطان ، آشتیانی ، صدر العلماء مفتی ، مصدق الملک ، سردار نصرمت ، اصیاع الواعظین ، آقا میرزا زید الله خان ، داوود ، آقا شیخ عبدالرحمن ، امیر اشرف ، آقا سید حسن ابراق ، شریف زاده وکیل الملک ، حاج میرزا عبدالوهاب ، صدیق السلطنه ، یاسائی ، احتشام الحکام ، سردار منتصر ، حاج میرزا علی رضا ، آقا شیخ محمد علی طهرانی ، سردار معتد ، سید ابراعظم

شیخ الاسلام ، حائز زاده ، آقامیرزا سید حسن خیابان زویف ، مولی السلطنه ، ملک التجار ، سردار مقدم ، شیرزاد

دست غیب ، مصدق السلطنه ، حاج آقا اسمعیل قوام الدوله ، الموتی ، آقامیرزا جوادخان ، آقامیرزا رضاخان افشار ، عماد السلطنه ، دیوان بیگی ، حاج مشیر اعظم ، هایم ، کازرونی ، آقا شیخ جلال الدین ، معظم السلطان اقبال الممالک

رئیس - بلا تکلیف ماند ، رأیرت کمیسیون بودجه هم حاضر است اگر میفرمائید قرائت شود و الا بندهم بطبع که بماند برای روز یکشنبه

بعضی از نمایندگان - طبع و توزیع شود

رئیس - در این صورت باید جلسه را ختم کنیم ، جلسه آتی روز یکشنبه ، دستور هم خبر کمیسیون بودجه ، مخالفی ندارد ؟

گفتند : خیر

رئیس - آقای عدل الملک (اجازه)

عدل الملک - بنده دوسه فقره عرض دارم و عرض اخیر را مقدم میدارم و آن اینست که چون ورقه هارا بسرعت بردند و فوراً بر گرداندند و توزیع کردند

این کاشف از این است که اسامی مخالفین و موافقین نوشته شده بنده تقاضا میکنم اگر چنانچه نوشته شود تا معلوم باشد در موقع قرائت شود

رئیس - نوشته میشود در جلسه بعد قرائت میشود

آقای ارباب کیخسرو (اجازه)

ارباب کیخسرو - اینجا بواسطه اینکه اوراق کم بود تند نویس در خارج هست و از طرف رئیس تند نویسها دستور داده شده که در خارج مشغول نوشتن باشند دسته دسته میشود بعد توزیع میکنند

رئیس - آقای عظیمی (اجازه)

نظم الملک عظیمی - آقای وزیر مالیه اینجا تشریف دلوند استدعا میکنم جواب سئوال بنده را بدهند

یک نفر از نمایندگان - صحیح است

عظیمی - در خارج هستند

رئیس - آقای دست غیب (اجازه)

دست غیب - بنده يك کلام میخواستم توضیحی عرض کنم که در جلسه سابق یا اسبق از عبارات بنده يك سوء تفاهمی شده بود و هریض بنده رسوء تغییر نموده اند و آن فرمایش آقای عماد السلطنه بود که فرمودند دست غیب میخواهد هاگمی از اینجا باخرج کزاف برود در بعضی از ولایات فارس از قبیل فسا و ادارات وغیره

بنده عرض میکنم مقصود بنده این بوده که با ترمی ارقام را معین کنند

مجلس قریب بظهر ختم شد رئیس مجلس شورای ملی مؤتمن الملک منشی - علی اقبال السالک منشی - معظم السلطان

جلسه ۸۷

صورت مشروح مجلس یوم یکشنبه هشتم قوس سنه

۱۳۰۴ مطابق سوم جمادی الاولی سنه ۱۳۴۳

(مجلس دوساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای سهام السلطان نایب رئیس تشکیل گردید) (صورت مجلس یوم پنجشنبه قوس را آقای آقامیرزا جواد خان قرائت نمودند)

نایب رئیس - آقای آقا میرزا شهاب الدین

(اجازه)

آقامیرزا شهاب الدین - بنده قبل از دستور عرض داشتم

نایب رئیس - در صورت جلسه احترام نیست ؟

(گفته شد خیر)

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد

معاون وزارت مالیه - در جلسه گذشته در باب بودجه مذاکراتی شد و بنده هم برای توضیح بعضی مسائل و رفع اشتباهات در نظر داشتم چیزی عرض کنم ولی بعضی از آقایان نمایندگان محترم اظهاراتی فرمودند و توضیحات هم بنده انداز کافی داده شد و همچو دانستم که آقایان نمایندگان مستغنی هستند از توضیحات

عریض که بنده بکنم و لکن پس از آنکه رأی داده شد باینکه قسمت جمع قلم و رقم فقره فقره رأی گرفته شود و در فقره دویا سوم بنده احساس کردم که ممکن است تردید بالاشتباهی در رأی نسبت بعضی از فقرات ماده پیش بیاید که بعداً اشکال اشکال بشود

بنابراین خواستم توضیح مختصری بدهم و این چیزی که حالا عرض میکنم بهیچوجه من الوجوه نه سلب حق و نه تقابلی صلاحیتی میکند از تکفیر نماینده مختار

بجهت اینکه آقایان نمایندگان مختارند و آزاد هستند در اظهار رأی نسبت به هر چیزی خاصه در این بودجه که باید در نظریات کلمی بشود و میشود ولی یک را میخواستم اجمالاً عرض کنم تا در محصلی بودجه از اول سال الی حال هر خاطر افراد نمایندگان محترم واضح روشن است

بودجه در موقع خودش تقدیم خواهد شد منتظر يك اشکالاتی در باب ارقام جمع در کمیسیون مختصم بود

بنده عرض میکنم مقصود بنده این بوده که با ترمی ارقام را معین کنند